

Marc De Bie

BAARDEGEMS

WOORDENSCHAT (1)

Gebruikte klanksymbolen

a = korte a, zoals in kat
ə = toonloze e, zoals in katten
e = heldere e, zoals in mens
é = scherpe e, zoals in werk
i = korte i en y, zoals in vis
o = korte o, zoals in toch
u = korte u, zoals in lucht
aa = lange a, zoals in taal
ee = lange e, zoals in veel
oo = lange o, zoals in loof

uu = lange u, zoals in muur
é = korte ei en ij, zoals in bij
ei = lange ei en ij, zoals in zijn
eu = zoals in deur
ou en au = zoals in koud
ui = zoals in Franse peur
æ = nasale e, zoals in het Engelse man
èè = zoals in Franse père
än = zoals in het Franse blanc
ain = zoals in het Franse pain en un

Inhoud

De Mens

Beschrijvingen
Geest, hart, karakter
Spreken en zwijgen, lachen en wenen
Handelingen, bewegingen
Manier van handelen en bewegen
Zich verplaatsen en wat daar bij nodig is
Beroep, hobby
Ruziën, slaan
Vallen
Lichaam
Lichaam, onderdelen, uitzicht
Lichaamsverzorging, kledij
Eten
Snoep

Drinken
Wat het lichaam verlaat
Gezondheid, ziekte, geneeskunde
Gevoelens
Liefde en wat er komt bij kijken
Minnespel
Verwantschap
Geloof, bijgeloof
Slapen, moe zijn, rusten
Sterven
Sport en spel
Algemeen
Speelgoed, kinderspelen, kermis
Knikkerspel
Kaartspel
Boogschieten op de liggende wip
Voetbal
Kaatsspel

1e kolom: de 'leesbare' versie van het dialectwoord
2e kolom: de standaardtaalweergave
3e kolom: de Baardegemse uitspraak

DE MENS

OMSCHRIJVINGEN

aaszak	bedrieger	ouszak
achterduimse	heimelijke	achtærdemsən
achterwaarts-over, domme -	scheldwoord	stoemmən achtər-wés-oovər
achterwaarts-over, scheve -	scheldwoord	skieävən achtər-wés-oovər
afdoener	haveloos gekleed persoon	avdoejnər
alweter	wijsneus	alweetər
ambrasmaker	druktemaker	ambrasmoukər
amusant	op vertier belust persoon	amməzant
apostel, trage	trage kerel	trèègən appostəl
astrantige	vrijmoedig	astrantəchən
atsjel	kapoen, rare kerel	atsjəl
bagagemaker	druktemaker	bagozzjəroukər
barakkenman	woonwagenbewoner, zigeuner	brakkəman
bedorvenkak	verwend kind	bədervəkak
beestje	gierigaard	bisjtən
belle	meisje (negatief)	béllə
beslagmaker	gewichtigdoener	bəslachmoukər
bietekwiet	sufferd	bietəkwiit
blaar	dwaze vrouw	blour
blaas	snoever	blous
blagueur	snoever	blaguir
bohemer	zigeuner	bojjeemər
bolleruit	haantje-de-voorst	bojlərouət
bon-vivant	levensgenieter	bonvivaŋg
brak	kwajongen	brék
braveke	braaf meisje	braavəkə
brigand	wildeman	brigang
broekschijter	lafaard	broekskoietər
capabele	bekwaam iemand	kappoubelən
carottier	plantrekker	karrottəntrekkər
chançard	gelukzak	sjansaar
chantige	zonderling	sjəntegən
crapule	gespuis	krappoejl
curieuze neus	nieuwsgierig persoon	kerjeezəneəs
chipoteur	foefelaar	sjipottuir
curieuze gast	merkwaardig man	kerjeezə gast
dat is er ene	dat is geen gewoon iemand	daddester iejanən
dikke nek	praalhans	dikkənek
do	sul	nən doo
dompelaar	sukkel	djoempelèèr
doos, een oud -	oude vrouw	aa doeəs
draailoze	halvegare	drouəloezən
draaimolen	iemand die niet stil kan zitten	drouəmeelən
dreffel	iemand die niet stilzit	dréffəl

droes	asociaal wezen	droes
drollige	rare gast	drollagän
drukker	opschepper	drikkär
drummer	stiekemer	dremmer
dwarse kleffer	tegendraads iemand	dweizä kléffär
eend	domkop	éjnän
eenhandige	verlegen	ieänannägän
fafoule	oneerlijke opschepper	fafaelj
faquin	ijdeltuit	fakain
fernet	wispelturig meisje	färnet
fierkont	modepop	fieärkont
filou	oneerlijke kerel	filoe
fis	venijnige vrouw	fis
fiston	vent	fistong
flamakker	vleier	flamakkär
flodderaar	vleier	floddärèèr
fort	dikke vrouw	fort
framasson	ongelovige	framassong
gaillard	deugniet	galjaar
garce	deern	gars
gatlikker	mouwveger	gatlékkär
gazet	praatzieke vrouw	gazzet
gecalleerde	verstandig iemand	nä gäkalleerdän tip
geit	dom meisje	goiät
gestampte luiarik	dikke luiarik	gestamptä louarik
geste	druktemaker	zjést, zjéstamakär, zjéstäpee
groots	fier	grotsj
half gebakkene	niet helemaal gezond of wijs	nän alf gäbakkänän
halfdrie donker, ene van 't	onbetrouwbaar	ieänä van talverdroiäe doenkär
halve trouwboek	echtgenoot (echtgenote)	alvän traaboek
hannen	snul	éjnän
hebber	hebzuchtige	emmär
hoek, iemand met een – af	een halve gek	ieänän met nän oek af
hogekop	geleerde	oeägäkop
huiben	sukkel	ouäbän
janneke-kjef	man met hoge stem	jannäkä kjéf
Jesusje	Jesusje	zieäzakän
kadee	jongeman o	kaddee
kajobereer	vuilbakkenschuimer	kazjoebärèèr
kakenestje	kakenestje, jongste telg	kachän ouätän nest
kalle	domme vrouw	kallä
kallen	dom, onhandig persoon	käjlän
kar, jonge -	jonge vrouw	joengä keir
kastaar	sloeber	kastaar
kattemoeder	slechte moeder	kattämojjär
kazakdraaier	windvaan	kazakkändrouär
kieken	dommerik	kiekän
kledden	slordige kerel	kleddän
klesbeer	ongewassen kerel	klesbèèr

kloddeman	vent van niets	kloddəman
klodderhond	sloddervos	kloddəront
kloef	lomperik	kloef
kloefkapper	lomperik	kloefkappər
kloek	zwaarlijvige vrouw	kloek
klootzak	onaangenaam mens	kloətzak
kludde	folklorefiguur	kleddən
kluts	goedzak	kloetsj
knipper, rare -	rare jonge kerel	roulə knippər
koefelaar	knutselaar	koeffələèr
koerskemel	dommerik	koerskeeməl
kollerieke	driftig persoon	nə kollərikkən
kommeer	babbelkous	kommeer
kouwe puit	kouwelijk iemand	kaa pouət
krabber	achterblijver	krabbər
krasse, dat is een -	ironisch: fijne kerel	das nə krassən
krawat	kwajongen	krawattər
kribbebijter	chagrijnig persoon	krebbənboiətər
krimper	sukkel	krempər
krotter	achterblijver	krottər
kwakkelgat	iemand die stappend waggelt	kwakkəlgat
kwapert	kapoen	kwouəpət
kwast	dwaas persoon	kwazjən
kwebbelaarster	babbelkous	kweibbəleis
kween	scheldwoord voor vrouw	kween
kwekelgerre	vrouw (pejoratief)	kweekəlgèrre
kwibus	dwaas persoon	kwiebis
kwiet	dwaas persoon	kwiet
kwistenbiebel	kwast	kwistenbiebəl
labbekak	slappeling	labbəkak
lameer	roddelaar(ster)	lammeer
leek	lenig persoon	lèèk
lekkere	kieskeurig iemand	lékkərən
lekkere	onaangenaam iemand	lékkərən
lemmen	sul	ləmmən
linkadoor	leperd	linkadour
loebas	sloeber	loebas
lor	gemene vent	lerrə
luimer	achterbaks loerend persoon	louəmer
luiszak	bedrieger	louəszak
luizepee	onbetrouwbare kerel	louəzepee
maboel	gek	mabbœjl
mandol	geil (gezegd van vrouw)	mandil
mansmens	man	mansmens
manten en kalle	onafscheidelijk koppel	mantən en kallə
marteko	scheldnaam	meittəkoo
medaille, een vieze -	een nijdigte vrouw	viezə madojlə
meesterstuk	bazig persoon	miejəstərstik
moeier	moeder	moijər

mokkel	geliefde	mokkən
monk	pruiler	moenk
mottigaard	viezerik	mottəchout
mottige janus	zonderling	mottəchə jaanis
mouwfrotter	slijmer	maafrottər
muilentrekker	achterbaks iemand	mouələntrekkər
mutten	jong kalf, dommerik	mettən
noben, nobis	dwaas persoon	noobən
numero	ongewoon iemand	noemməroo
oetelaar	treuzelaar	oetələèr
oeten	dwazerik	oetən
ongezonde	onaangename kerel	ongəzondən
impatient	ongeduldig iemand	onpossjeintechout
onze, de -	echtgenoot (echtgenote)	d' ons, 'n onzən
os	vrijgezel	os
oude ronker	oude geilaard	aa roenkər
pasjakroet	nietdeug	pasjakroet
patattenkind	kind met gierige dooppeter	patattəkint
patéke, schouw -	vrolijke deugniet	skaa patteekən
pee	vent	pee
peeënboer	scheldwoord voor slordige boer	peejənboer
peke, oud -	oud ventje	aat peekən
pekelkut	vrouw (pejoratief)	peekəlkit
pertemaker	grapjas	péttəmourkər
perteman	grapjas	péttəman
pertige	grappig iemand	peittəgən
peter-lap	vervangende dooppeter	pettə-lap
piet	leraar; vb. turnpiet	pit
pin	gierigaard	pinnə
piskous	meisje dat snel bang is	piskaas
plakpleister	iemand de niet van weggaan weet	plékplostər
plodder, vuile -	onzindelijke vrouw	vouəl plorrə
pop	knap meisje	poep
pottepee	dronkaard	pottəpee
prei, een vuil -	vuile vrouw	vouəl proiə
preut	flauw meisje	preet
protteke	schatje	prottəkən
prutskwerre	knoeiend meisje	pritskwerrə
puit, mager	zwk, mager persoon	moug'rə pouət
putser	kwajongen	poetsjər
rafoest	brutale kerel	rafoest
rapide	snelle kerel	rappiet
ronker, oude -	oude geilaard	aa roenkər
scheet	flauw meisje	skeet
schepsel	vrouwelijke persoon	skepsəl
schetteres	vrouw met hoge snijdende stem	skéttərəs
schetterkont	vrouw met hoge snijdende stem	schéttərkont
scheven-achterwaarts-over	man (algemene verwensing)	skieəvən achtərəs oovər
schicht, een zot -	gek en haastig persoon	ə zot schoecht

schijter	bangerd	scoiætər
schijtewanne	onnozele vrouw	scoiætəwannə
schijtkit	pronkziek meisje	scoiætkit
schijtkont	pronkziek meisje	scoiætkont
schipper, rare	rare kerel	rourə skippər
schoefel	schrokkerig persoon	schoeffəl
schouw jonk	olijkerd	skaa joenk
schouw pateeke	olijkerd	skaa patteekən
schreeuwbakkes, -toot, -muil	iemand die vaak huult	skrieəbakkəs, -toot, -mouəl
schrikschijter	bangerik	skrikscoiætər
schrikkeput	bangerd	skrikkəpouət
semmeltrien	treuzelende vrouw	sémməltrien
semmen	onnozelaar	sémmən
seut	simpele ziel	sit
sieëzeken	trutje	siejəzəkən
sintantrit	simpel meisje	sintantrit
sit	simpele vrouw	sit
sjamfoeter	deugniet	sjamfoetər
slijp	vrouw van lichte zeden	sleip
sloekenbeer	boeman	sloekənbèèr
slokop	gulzige eter	sloek
slons	haveloze vrouw	sloejns
sloor	arme vrouw	sloear
smachthals	rijk en gierig persoon	smachtals
snotneus	deugniet	snotnees
snul	sul	snil
spekkelinis	naspeurder	spékəlienis
spinnenwiel	rusteloos kind	spinnəwiel
steile zot	knettergekke kerel	stoiələ zot
stijven	introvert man	stoiəvən
stoefkabas	pocher	stoefkabas
stomme kloek	domme vrouw	stommə kloek
stomme koe	domme vrouw	stommə koei
strontjonk	verwend kind	strontjoenk
stuk stront	verwend kind	stik stront
tang	moeilijke vrouw	təng
tekkentiet	onnozelaar	tékkəntiet
tenteerstok	plaagstok	ténteerstok
teppelinis	onnozelaar	téppəlienis
teppen	onnozelaar	téppən
tist	rare vent	tist
totentrekker	schijnheilige	tootəntrekkər
trekploster	iemand die ergens lang blijft	trekplostər
trezemie	naïef meisje	treezəmie
trien	onnozele vrouw	trien
troela	dommerik	troela
troeten	dommerik	troetən
tweegezichter	schijnheilige	twiejəgəzigtər
uiben	uil, stommerik	ouəbən

vagger	vagebond	vaggər
vel, zo een -	zo 'n kwajongen	azoeə ə vél
venijn	feeks	venoian
verstierd wijf	manwijf	verstiert woiəf
vies aar	moeilijk man	viez our
vies vel	moeilijk man	vies vael
vieze knipper	rare kerel	viezə knippər
violet	opgedirkte vrouw	fiollet
voddenvent	nietsnut	voddəvéntj
vraagstaart	vragensteller	vrouchstjeit
vranke toot	vrank persoon	franke toot
vrouwmens	vrouw	vraamens
vuil blad	kwatong	vouəl blat
voyou	gangster	vwajjoe
waterkieken	kind dat graag met water speelt	wouterkiekən
wijventoeke	brutale vent	woiəvəntoekər
willewater	wildeman	willəwaatər
zak	scheldwoord voor man	zak
zebedeus	kwezelachtig iemand	zebbedee
zeiker	nare vent	zei]kər
zemelkit	vrouw (pejoratief)	zeeməlkit
zemelzeiker	kleingeestig iemand	zeeməlziejəkər
zenuwpees	nerveuze kerel	zeenəpees
zevenmaander	traag opgroeïend kind	zeevəmojnərkən
zeventeen	onaangenaam man	zeevəntiejən
zjoebben	goedzak	zjoebbən
zwanzer	grappemmaker	zwanzər
bokkig	tegendraads	boekəch

GEEST, HART, KARAKTER

aan geven	nageven	ou geevən
aan hebben	geraakt worden	oun emmən
afgeloerd	verslagen	avgəloert
amperen	zuur opbreken	ampərən
antrousse	ontsteltenis	antroussə
aria, in zijn – zijn	glunderen	in zəənnən aarijaa zein
beestigheid	dwaasheid	bieəstəché
bekennen, zich -	herkennen	ik bəkost mé do niet
bekjeft	tuk op	bəkjéft
bijeendoen	schrik hebben	bé-iejən doen
bijeen knippen	schrik hebben	bé-iejən neipən
bil, in zijn – gebeten	bekoord	in zəən billə gəbeetən
bommen, het kan me niet -	het raakt me niet	t ka mé ni bommən
devoren, zijn - doen	zijn best doen	zəən dəvoeərən doen
diaprestis, in zijn – zijn	zijn kuren hebben	in zəən diaprestis zein
dikste, je hebt de -	je hebt gelijk	get 'n dikstən

dood, in zijn – zijn	angstig	in zæn doeæt
doortrappen	getikt zijn	deetèrræn
drukken	liegen om te pochen	drikkæn
em	hebzucht	em
ennen, 'n – aan hebben	in de penarie zitten	'n ennæn oun emmæn
flem, voor de -	voor de schijn	ve dæ flem
flessen	niet slagen	fléssæn
foeter, er – bij lopen	mopperend	foetær
gebuisd	niet geslaagd	gæbouæst
gedagen, ervan – zijn	aangedaan	va gædaagæ zein
geilogen	geilen	gèèloeægæn
geloemd op	tuk op	gæloemært
geloten hebben	afgedaan hebben	gælootæn emmæn
geniet van iets hebben	genot	gæniet
gereden zijn	bedot zijn	gæreejæn zein
geschoren met	opgescheept met	gæskooræn
geslepen op	tuk op	gæsleepæn
gestolen weg	stiekem	gestoolæweg
gevlamd op	tuk op	gævlamt
goedsmoets	opzettelijk	goetsjmoetsj
goesting	lust	goestæ
griezelen	griezelen	vergézzælæn
grijlen	gruwelen	groiælæn
hand, geen – aan uit te steken	onhandelbaar	gen ant on ouæt tæ steekæn
hard van afgang	gierig	æt van afgank
hef, de – opgegeten hebben	schuldig	'n èèf opgeetæn
hitte, een – getaken	iets te wachten staan	æn hittæ gætoukæn
hoebel, hij heeft het aan zijn -	hij is eraan	é èègæt o zænn'n oebbæl
ingezwolgen van	in de ban van	ingæzwoelgæn
kas, zijn – opvreten	zenuwachtig zijn	zæn kas opfréttæn
kieper	korzelig, kregelig	kiepær
kinderagie	kinderachtige streken	kinnærozzjæ
knijpen, erop -	gierig zijn	op neipæn
kol, zijn – spant	geprezen worden	zænnæ kol spant
kont, een – varen	erg varen	'n kont vouræn
kop, uit zijne -	vanbuiten	ouæt zænnæ kop
kort, hij maakt zich -	hij vliegt op	é mukt æm ket
krijt, zijn – trekken	zijn plan trekken	zé kroiæt trekkæn
krikkel	prikkelbaar	krikkæl
loemeren	verlangen naar	loemmæræn
loeten	nukken	loetæn
meeparten	zijn deel krijgen	meepoutæn
melk, zijn – optrekken	onwil laten blijken	zæn melk optrekkæn
miskomen	ongelegen komen	miskommæn
mispikkelen	misdoen	mispikkælæn
moed, mijn – schoot vol	gemoed	mænnæ moet
monken	pruilen	moenkæn
nijpen, erop -	gierig zijn	op neipæn
omheinen, het -	het allemaal bekopen	om-ennæn

onderduims	geniepig	ondærdems
onderrijden	klanten afnemen op slinkse wijze	ondærroian
ontgaf, ik – het mij	ik kon er niet opkomen	'k ontgaf hæt mé
opbollen	opgroeien	opbollæn
ophebben	begrijpen	op emmæn
opvallen	aansprakelijk stellen	opvallæn
palotten, in de – zitten	in moeilijkheden	in dæ palottæn zittæn
pere, zijn – zien	afzien	zænnæ peeræ zien
perten	grapjes	péttæn
pik, een – hebben op	wrok	pik
pist, de – in	weg	dæ pist in
plooi, op zijn – zitten	aan zijn trekken komen	op zæn ploeæ zittæn
poepers	angst	poepærs
prakkezeren	diep nadenken	prakkezeeræn
pronken	pruilen	proenkæn
protocollen, niets te – hebben	niets in te brengen	niks tæ prottækollæn emmæn
qui vive	op zijn hoede	op zænnæ ki-vief
rekker, aan zijn – hebben	hij is eraan	o zænnæ rékkær emmæn
reppig	belust op	réppæch
runnen, zijn bloed -	iets bloedstollends beleven	zæn bloet rollæn
saal gaan	vertrouwen	saal goun
schietloos	Onbezonnen (schierloos)	skietloeæs
schijten, te – dragen	verwennen	tæ skoiatæn drougæn
schouw doen	vrolijk doen	skaa doen
schreeuwen	schreien	skrieæn
servituten, zonder -	zonder verplichtingen	zonder sérfætietæn
slameur	beslommering	slameer
snaarstok, veel noten op zijn -	veeleisend	veel nootæn op zænæ snourstok
snarig	geestig (meestal ironisch)	snouræch
snof, in het – hebben	begrijpen	in t snof emmæn
spille, aan zijn – hebben	aan zijn been hebben	spillæ
staat voor, mij -	ik meen me te herinneren	moiæ stou vee
stekezot	stapelgek	steekæzot
sterretjes zien	van de kaart zijn	stérrækæs zien
stout, op iemand – gaan	iemand vertrouwen	op iemant staat goun
strabant	streng	strabant
streken in zijn lijf	deugniet	streekæn in zé loiaf
tessen	wennen, tieren	tessæn
thuis weg	niet goed wijs	touæs weg
tilt slaan	over z'n toeren raken	tilt slougæn
trek naar iets	verlangen	trok
triangelen	treuzelen	triangælæn
tureluut	gek	tirrelit
vangen	gek zijn	vangan
verdaandheid	schrik	værdonjteit
verzij	inzicht	værzei
voorhebben	denken	vee emmæn
voorzichtig	voorzichtig	værouætzichtæch
wezen	aandacht	weezæn

zjaar, de grote - uithangen	groot vertoon	də groeæte zjaar
-----------------------------	---------------	------------------

SPREKEN EN ZWIJGEN, LACHEN EN WENEN

aflappen	uitklaveren	aflappən
alom gaan	niet rechtuit spreken	allom goun
babbel, zijn – houden	mondje dicht	zænnən bébbər aavən
bassen	op brutale toon praten	bassən
beddelen	hard wenen of schaterlachen	beddələn
bleiten	wenen	bleitən
boterham, zijn – meekrijgen	verwijten meekrijgen	zænnən bootram meekreigən
bottemuilen	afsnauwen	bottəmuələn
brabbelen	slecht spreken	broebbələn
dillen, zijn – uitlaten	overvloedig praten	zæn dillən ouətloutən
doddelen	lallen, stotteren	doddələn
doortrekken	over iemand kwaad vertellen	deetrekknən
erwten, zijn – meekrijgen	berispt worden	zæn eitə mee kreigən
femelen	zeuren, fluisteren	feemələn
greven	zeuren	grèèvən
halvelings van horen zeggen	roddel	alvəlins van oeərə zeggən
ja, van – zeggen	bevestigen	va jou zeggən
kabassen	ruziën	kabassən
kajieten	janken zoals een hond	kajietən
kakelen	snaterend kibbelen	kèèkələn
klap	praat	klap
klapzaam	spraakzaam	klapzoum, gəklappəch
klootvis verkopen	onzin vertellen	kloətvīs vərkoəpən
kloppen afgeven	ongeloofwaardigheden vertellen	kloppən avgeevən
knoppen, van zijn – maken	van zijn oren maken	va zæn knoppə moukən
koeten, niets te -	niets te kouten (zeggen)	niks tə koetən
korst, de – af lopen	flauwe praat	da lept de kest af
kreften	zeuren	kreftən
lappen op geven	uitklaveren	lappən op geevən
letter, op de – klappen	beschaafd spreken	op də lettər klappən
lipsaus	meesmuilen	lipsaas
mond, in de – zijn	algemeen besproken	in də mond zein
pikapee	dispuut	pikkapee
piket	woordenwisseling	pikket
preek, een – afsteken	uitvoerig vermanend spreken	nə preek afsteekən
prengelen	zaniken	prængələn
retteketetten, niets te	niets te vertellen	niks te réttəkətéttn
rezzen	gedichtje, verhaaltje	rezzəkən
schokkelen	met schokjes spreken, stotteren	skoukələn
schuifelen	fluiten	skouəfələn
skokkeleren	overleggen	skokkəleerən
staarten	vragen stellen	stjeitən
steren, zich -	zich kwaad maken	stiejərn

stommelings	zonder spreken	stoemmälinks
stommen ambacht spelen	met gebarentaal werken	stommän ambacht speelän
tateren	tateren	téttärän, toutärän
tempeesten	tieren en schelden	tempiajstän
voois, uit de -	vals	ouæt dä voeäs
uitklaveren	bla bla verkopen	ouætklouvärn
uitstaarten	uitvragen	ouætstjeitän

HANDELEN, BEWEGEN, WERKEN

affutselen	afbedelen	avfoetjsälän
afkappen	neerkiepen	avkappän
afkomen	bezoeken	afkommän
afpitsen	afknijpen	avpitsän
aftrekken	afhalen van bed	avtrekkän
baaien	betten	bouän
besteken	geschenk geven bij verjaardag	bæsteekän
bijeenkirren	kudde vormen	bé-iejänkirrän
binnenpakken	in huis nemen	binnäpakkän
inpoefen	iets ergens in gooien	inpoeffän
mangelen	ruilen	mangälän
meedoen	meenemen	meedoen
meegaan	samen op stap	meegoun
meeratten	discreet meenemen	meerattän
meescharrelen	meenemen	meeskeirän
meesjoepen	stiekem meenemen	meesjoepän
minken	verminken	minkän
miskomen	ongelezen komen	miskommän
omklinken	omslaan	omklinkän
omsloven	mouwen opstropen	omsloeävän
opkoteren	oppoken	opkootärän
pitsen	knijpen	pitsän
reffelen	niet stil zitten	réffälän
roeien	gooien	roejän
scharrelen	krabben	skeirän
smoren	roken	smoeärän
snuisteren	snuffelen	snestärn
steenput, een – schieten	een regenput delven	nä stieäpit skietän
trassen	afbedelen	trassän
uitkappen	uitgieten	ouætkappän
uitscharten	uitkrabben	ouætskeirän

MANIER VAN HANDELEN, BEWEGEN, WERKEN

afmessen	moe maken	avmessän
----------	-----------	----------

afprossen	vermoeien	avprossən
amuseren, zich -	zich vermaken	ammæzeerən
avance	voorafgaand werk doen	op avans zettən
bedratsen	bespatten	bedrétsjən
bepotelen	betasten	bəpoeətəlŋ
besmodderen	besmeuren	bəsmoddərŋ
betoppen	bedriegen	bətoepən
beurs geven	hard bezig zijn	bezzə geevən
botten, zijn – afdraaien	hard werken	zæn bottən afdrouən
brakken	wild doen	brékkən
brosselen	doelloos bezig zijn	brossəlŋ
brossen	spijbelen	brossən
cito presto	rap rap	sietoo prestoo
daggeren	zenuwachtig bezig zijn	daggərŋ
desteren	morsen	désteren
diefelijk gestolen	onrechtmatig verworven	diefəlék gəstoolən
dievelings	stiekem	dievəlŋks
djakken	met de zweep slaan	dzjékkən
djenselen	treuzelen	djænsələn
doeberen	sukkelen	doebərŋ
dwarsgaandeweg	dwaas en dwars	dweisgojnəweg
flem, met de – zitten	lui doen	met də flem zitten
galet geven	spoed maken	gallet geevən
gaskreerd	zelfverzekerd	gaskreert
gat, van zijn – schudden	afwijzen	va zé gat skirrən
geduren, zich	rustig blijven zitten	gədierən
gelijkvoets	afsprong met twee voeten gelijk	glajtvoetsj
gensters, zijn – gaan	zijn gangen gaan	zæn géstərs goun
gevaten	opdoen	gevoutən
handgedelig	handtastelijk	antgedieələch
herdoen, zich -	zich herpakken	érdoen
hobben en tobben	stuntelen	oepən en toepən
hoetelen	talmen	oetələn
inspectie houden	inspecteren	speksə aavən
kak verkopen	drukke maken	kak vərkoepən
kazjoebere	aanmodderen	kazjoebərŋ
kladderen	kladden, vuilmaken	kleiddərŋ
kloten	plagen, bedriegen	kloeətən
kloten, zijn - afdraaien	hard werken	zæn kloeətən avdrouən
kloterij	fopperij	kloətəroia
kluchten spelen	gek doen	klichtə speelən
knoppen, zijn – afdraaien	hard werken	zæn knoppən avdrouən
kwaperterij	kapoenenstreken	kwouəpeitəroia
laag, in zijn – zijn	met iets bezig zijn	in zæn louch zein
let, op de – staan	loeren	op də let stoun
lezig (lui en -)	lui	leezəch
nestel, zijn - afdraaien	hard werken	zænnən nestəl avdrouən
neuzen	onderzoekend kijken	neezən
nikkel, zijn – afdraaien	hard werken	zænnən nikkəl avdrouən

nikkels, met iemands – spelen	plagen	me zæn nikkələn speelən
oepen en toepen	ongoordend werken	oepən en toepən
overdaan	te veel gewerkt	oovərdoun
overlaten	van de hand doen	oovərloutən
patat geven	hard met iets bezig	pattat geevən
pelong geven	hard werken, fietsen, neuken ...	pəlong geevən
penning gunnen, iemand de -	iemand iets aandoen	də pénnink jonnən
pens, een – aanhangen	de zaken rekken	'n pansj ounhangən
pens, zijn – afdraaien	hard werken	zæn pansj avdrouən
petrol geven	hard doorwerken	pətrol geevən
piket, van - zijn	van wacht zijn	pikket
pikkelend weg, al -	hinkend	a pikkələ weg
roffelen	wanordelijk werken	roeffəlɪn
schalotteren	beschadigen	skalottərn
scheven ambacht spelen	tegendraads werken	skieəvən ambacht speelən
schoefelen	haastig te werk gaan	skoeffələn
schop afkuisen, zijn -	bezigheid stoppen	zæn skip afkosjən
schransen	afwisselend stapelen	skranzən
smossen	morsen	smosjən
snoer geven	vaart zetten	snoer geevən
snokken	trekken	snokkən
storten	morsen	stettən
taffelen	treuzelen	taffələn
taken	aanraken	toukən
ternoën	in nood brengen, last bezorgen	térnoeən
theater, van zijn – maken	zich doen gelden	va zənnən təjouter moukən
trapgans	iemand die stapt als een trapgans	trapgans
trutselen	treuzelen	troetjsələn
vaan, zijn – afgeven	zich terugtrekken	zé voun afgeevən
verdestruweren	verknoeien	vərdéstrəweerən
vlassen	hard werken, fietsen, lopen ...	vlassən
vliegen, naar de kop -	naar het hoofd stijgen	no də kop vliegən
voois, op de – zijn	met iets druk bezig	op də voeəs zein
voor, een – met iemand rijden	onder handen nemen	'n voor me iemant roiən
vorderen	vooruitgaan	fottərn
wetten, zijn benen -	spartelen	zæn biejənən wettən
wiewakken	schommelen met de stoel	wiewakkən
zjang geven	hard werken, stappen, neuken,	zjang geevən

ZICH VERPLAATSEN EN WAT DAAR BIJ NODIG IS

aan gaan	weg gaan	ou goun
aangedweild komen	op komst zijn	ougədweiljt
afdweilen	aflopen	avdwoiələn
afketsen	heen en weer lopen	avkétsen
baren, voor de – komen	voor de dag komen	ve də baarən kommən
binnenstuiken	binnenvallen	binnə-stouəkən

boteren	fietsen met een te hoog zadel	boteràn
carbuurlicht	fietslantaarn op basis van carbid	karbierlicht
démarrage	demarrage	demmarraazjə
doeffe	tuffer, motorfiets	doeffər
dreffel, op - zijn	uithuizig	op dreiffəl
gerij	verkeer	geroiə
harley-trapson	fiets	arleetrapsong
kamilleke	eenmotorig vliegtuigje	kamilləkən
klawieteren	spartelen, ook klauteren	klawietərən
klefferen	klauteren	kleiffərən
knoeselen	zich stappend de enkels stoten	knoessələn
leerke staan	uitgevoerd bij het klimmen	liejərəkə stoun
marode, op	uithuizig	op maroodə
meetrossen	mee opstappen	meetrossən
motocyclette	motorfiets	mottəsiklet, mottəsikkəl
naar komen	binnenspringen	nour kommən
oetsen	boomstammen verslepen	oejtsən
ontsteken	binnenwippen	binnəwippən
trot, op – zijn	op stap zijn	op trot zein
pinnen, voor de – komen	tevoorschijn komen	ve də pinnən kommən
plak	fietsplaat	plak
platrijden	platrijden	platvallən
platte band	lekke band	plattənbant
polsen	waden	polsən
rayon	spaak	rejjong
route	spoorlijn	roet
schilderen, staan	vertoeven	sto skillərən
schuifelen	glijdend voortbewegen	skéffərən
sjoempelen	struikelen	sjoempələn
sloek scheppen	water slikken in schoeisel	sloek scheppən
sloek vallen	stilvallen	sloek vallən
soupape	ventiel	soepapə
spieëten, hij is -	weggelopen, verdwenen	és spiejətən
stesselen	slenteren	stéssələn
tippen	voetriempjes aan fietspedaal	tippən
trottinette	step	trottənet
velo	fiets	vloo
wegspurten	weglopen	wechspiejətən
zoeven	snel voorbijrijden en -vliegen	zjoeven
zwenselen	waggelen	zwənsjələn

BEROEP, HOBBY

bode	postbode	boj
boefer	beroepsmilitair	boefər
brakkenier	wildstroper	brakkənier
coiffeur	kapper	kwaffuir
coiffeuse	kapster	kwaffèès

commerçant	handelaar	komérsant
duivensjapper	duivenmelker	sjappər
escamoteur	goochelaar	skamməteur
gast	knecht	gast
knaap	jonge ambachtsman	knoup
kookster	kookster	kokkés
marchand	handelaar	marsjang
matenslager	dirigent	mouteslougər
meestergast	ploegbaas	mieəstərgast
meid	dienstmeid	meissən
metser	metselaar	matjsər
metserdiender	metselaarsknecht	matsjərdienər
paardenvolk	cavalerie, legereenheid	pjeirəvolk
pensejager	wildstroper	panjsəjougər
positie	job	pozziesə
rondgaander	leurder	rondgojnər
scharenslijp	scharenslijper	skèèrəsliep
sjampetter	veldwachter	sjampettər
stempelen	doppen	doppən
toeker	aanlokker bij de jacht	toekər
tsjoektsjoek	tapijtenhandelaar	tasjoektsjoek
voddenmarchand	lompenopkoper	voddmarsjang
zandstuivers	infanterist	zantstouəvərs

RUZIËN, SLAAN

afkoteren	rammeling geven	avkooterən
aftoeken	slaag geven	avtoekən
bal, het is weer -	ruzie	bal
colère	woede	kolleirə
doefen	slaan	doeffən
drevel	oorveeg	dreevəl
hef	schop tegen achterwerk	ef
karamel	mep	kérrəmmellə
kazak, op zijn – geven	klop geven	op zənnə kazzak geevən
klets	oorveeg, zweep	klétsj
kokkarde	oorveeg	kokkardə
kotering	pak slaag	kootərink
kweddelen	moeilijkheden na ruzie	kwéddelən
lap	mep	'n lap geevən
lits	mep	lits
mastel	mep	mastéllə
mot	mep	mot
neus, van zijn - maken	drukte maken	va zənnən nees moukən
oren, van zijn – maken	drukte maken	va zən oëərə koukən
patat	mep	pattat
pees	mep	piejəs
plamoster	mep	plamostər

poeiering	pak slaag	poejərink
ramoerte	herrie	ramoejlte
roffeling	pak slaag	roeffəlink
schoefeling, een – geven	pak slaag	skoefəlink
solliciteren	inlichtingen inwinnen	sollesteerən
tak, van zijn - maken	drukte maken	va zænnən ték moukən
teen, een – in uw hol	trap onder de kont	nən tiəjen in a ol
tjok	trap, mep	tsjok
toeffeling	slaag	toeffəlink
toeken	slaan	toekkən
trok onder zijn gat	schop	trok ondər zé gat
vonk	mep	voenk
zwong	zwaaiende mep	zwoeng

VALLEN

allee, een - gaan	vallen, een post pakken	nən allee goun
doef, een – gaan	vallen	nən doef goun
galet, een – gaan	vallen	'n gallet goun
kadoens	tuumeling, koprol	kadoensj
patotter, een – gaan	vallen	nə patottər goun
plak, een – gaan	vallen	'n plak goun
plakkaat, een – gaan	vallen	'n plakkout goun
plamoster, een – gaan	tuumelperte	'n plamostər goun
stuiken	vallen	stouəkən
totter	val	tottər
uitschuiven	uitglijden	ouətskéffərən
uitsleuren	uitglijden	ouətsleerən

LICHAAM

LICHAAM, ONDERDELEN, UITZICHT

amper	bot, onbeschoft	ampər
bakkes	mond	bakkəs
baktand	kies	boektand
bebber	mond	bébbər
beikeskop	krullenkop	beikəs-kop
bekhaar	golvend haar	bék-our
blaffeturen	grote oren	blaffetierən
bleeschijter	persoon met bleek gezicht	bliejəkskoiətər
bloempjes	rode benen door kachelhitte	bloeməkəs
braai	braai, kuit van een been	brouə
bredden	maag en buik	bréddən

brok, een felle -	mooi (niet al te mager) meisje	'n fellə brok
broos	kortgeknipt haar	broos
egenis	lies	iejəganis
elfurenlijk, gezicht van een -	lijkbleek, ontredderd	elvierə-loiək
fel	gezond en mooi	fel
fiks	flink van gestalte	fiks
firmament, met haar – bloot	onderlichaam	me gieəl er firmament bloeāt
forceballen	spierballen	forsəballən
gebeerd, goed	stevig van gestalte	goe gəbèèrt
ingepikt, goed -	voorzien van alles	ingəpikt
kadaver, op zijn -	op zijn lichaam	op zənnə kadaavər
kamank	kreupel	kamank
kas	lichaam	kas
kers	neus	kézzə
klawieters	handen	klawietərs
klepel	luide stem	klèépər
kletskop	kaal	klétsjkop
knikkelen, met zijn – omhoog	met benen in de lucht neerkomen	me zæn knikkələn ommoeəch
knoesel	enkel	knoessəl
kode	achterwerk	koddə
komfoor	achterste van een vrouw	komfoeər
kwakkelgat	waggelkont	kwakkəlgat
lende	lende, lee	leen
lijf	lichaam	loiəf
mager als een ploegschaar	graatmager	zoe mougər as 'n skeirrə
magere spikkel	mager man	mougərə spikkel
marteko	rug	meittəkoo
mussenjong	mager kind	missejoenk
muttekesknieën	x-benen	mettəkəsknienən
nagelbuik	navel	nougəlbouək
not	gewricht	not
o-benen	afwijking van de kniestand	o-bieianən
papzak	dikzak	papzak
pens	dikke buik, dikbuikig man	pansj
permanent	permanent wave (engels)	pərmənant
pikkel	been	pikkəl
plank	voetzool	plank
platvoeten	platvoeten	plakpoeətən
pollewieters	handen	polləwietərs
postuur	figuur	postier
prot	zitvlak	prot
reel	slank	rèèl
schaar, zo mager als een -	graatmager	zoe mougər as 'n skérrə
slagtand	voorstekende tand	slachtant
smikkel	gezicht	smikkəl
sneb	vrouw met hoge stem	snébbə
snebber	mond	snébbər
snel	knap	snel
specht, magere -	mager iemand	mougərə specht

spetten	magere benen	spéttan
spikkel, magere	mager iemand	mougərə spikkəl
sprinkhaan, magere -	mager iemand	mougərə sprinkoun
spruitstekken	smalle benen	sprouætstékkən
ster	hoofd	steir
strot	keelbanden	stroot
struis	zwaarlijvig	strouæs
tater	mond	téttər
tiet	borst	tét
toot	mond, grimas	toot
trek, in volle -	zeer begeerd	in vollən trok
vergriezelen	rillen	vərgézzələn
verstruifd	dikker geworden	vərstrouæft
waggelkont	vrouw die waggelt bij het stappen	waggəlkont
zwak	lenig	zwak

LICHAAMSVERZORGING, KLEDIJ

aangestoten	slecht gekleed	ou gestoeətən
aanschieten	aantrekken kledij	ou skietən
beste dingen	mooiste kleren	bestə dingən
combinaison	onderjurk	kombinnezong
demi-saison	herenoverjas	dəmie
deux-pièces	tweedelig mantelpak	deu-pjessə
gedost	uitgedost	gedessən
glacés	glanzend leren handschoenen	glassees
holleblok	klomp	olləblok
keperen	Vlechten van haar	keepərən
kerthoed	deukhoed	két-oet
klak	pet	klak
kleragie	kleren	kliejərozzjə
kolder	jas	kojlər
kontekletser	slipjas	konteklatsjər
lits	loshangend lint	lits
marcelleke	mouwloos onderlijfje	marcelləkə
minne	vellen sjaal	minnə
muisel	vingerbescherming	mouæssəl
neep in kleed	plooi	neep
négligé	nachtpon	ningələzjē
neusdoek	zakdoek	neeздоek
onderlijfje	keurs	léfkən
papillot	pijpenkrullen	pampəlottən
pardessus	winterjas	pardəsie
patatten, zijn – komen uit	gat in de kous	zən patattə kommən ouət
peignoire	badjas	penwoiər
pèlerine	schoudermantel	pellərin
pellekes	haarschilfers	pelləkəs

peperkoor	moedervlekje	pèèpærkoeær
perruque	pruik	parik
plastron	brede das	plastrong
pletsen-barvoets	blootvoets	plajtsänbèrrävoejts
sacchoche	handtas	sakkosj
schabbernak	kledingstuk	skabbærnak
slaaplijf	wollen onderlijfje	slouploiaëf
slakkensteker	pandjesjas	slékkæsteekær
snelzeiker	vrouwenonderbroek met opening	snelzieækær
soutien-gorge	beha	soetjain
spriet	gulp	spriet
stoefkerke	doekje voor in borstzak	stoëffærkæn
tettayère	beha	tættajèèr
tietengareel	beha	téttängarieäl
tietz	strohoed (uit warenhuis Tietz)	tits
toebroek	broek zonder gulp	toebroek
top	haardot, wrong	toep
tres	haarvlecht	tres
trois-quarts	driekwartmantel	troiækaar
uitspelen	ontkleden	ouætspeelæn
voile	sluier	vwoiäl
volant	kanten kleedversiering	vollang
vol	sluier	voeäl
weekdaagse kleren	alledaagse kledij	wèèkændousæ klieæræn
wreef, een – geven	zich karig wassen	'n vreef geevæn
zelen	oude, slechte kleren	ziejælæn
zijpgat	te brede broek	zeipgat
zjep	vest	zjep

ETEN

afbijten	pittig smaken	avboiætæn
afsmaken	slecht smaken	avsmoukæn
beer, zijn – grolt	honger hebben	zænnæn bèèr grolt
begosselen, zich -	voedsel of drank morsen	be-gossælæn
besloeberen, zich	zich bemorsen bij het eten	bæsloebæræn
bezenkoek	koffiekoek met krenten	beezekoek
bijval	toespijs	boiæval
bikken	eten	bikkæn
binnensteken	opeten	binnæsteekæn
bloedpens	bloedworst, beuling	bloetpansj
bodding	broodpudding	boddink
boeling	wijting, gedroogde -	boelink
boesting	gerookte haring, bokking	boejstærink
bolster	dik gegeten	bolstær
boterham, een blote -	Boterham zonder beleg of boter	næn bloeætæn bootæram
bras	varkenseten	bras

brassen	gulzige eten	brassən
brokkelpap	pap met brokjes brood	brokkəlpap
desteren	fijnmaken aardappelen	déstərn
dikken ent	worstensoort	dikkənent
doordoen, de soep -	zeven	deedoen
doorjager	slokop	deerjougər
doorregen spek	doorregen spek	gəreegəlt
eet, niet in zijn -	geen eetlust	ni in zənnən eet zən
fret	eten	frét
gaffelen, binnen -	smakelijk eten	binnəgaffələn
gebarsten	gekookte graankorrels	gebéstən
geburen	zijkant aaneen gebakken broden	gebierən
gegeten	gegeten	geetən
gekapt	gemalen of gehakt vlees	gekapt
gekaste erwten	gebakken erwten	gekast eitən
geladen, goed -	dronken	gelouən
gewonnen brood	brood, melk, eieren, bruine suiker	gewonnən broeət
gosselen	morsen	gossələn
harde kaas	stinkende kaas	éttekèès
hef	gist	èèf
heftepië	pikant eten	eftəpieə
houten bakkes, ik heb geen –	waarom mag ik niet mee drinken?	kem gieən aatən bakkəs
houten kop, een – hebben	dronken	nən aatəe kop emmən
inslag	kloeke voeding	inslach
jeugd	vleesnat	zjeegt
kaantjes	kaantjes	kouəkəs
kabbelen	Schiften, stremmen	kabbələn
kabernij	verbastering van karbonade?	stoofkabbərnoia
kalissee, goed -	dronken	goe kalissə
kassen	brassen	kassən
kattepis	slechte koffie	katteziejək
ket	kopvlees	ket
kloten, in zijn – slaan	opeten	in zən kloeatən slougən
knabbelen	knabbelen	kneinsələn
knobbel	homp, brok brood of vlees	knoebbə
knoppen, in zijn – slaan	opeten	in zən knoppe slougən
koude schotel	koude schotel	kaa pla
krap	kotelet	krap
krijzelen	knarsen van de tanden	krénsjələn
kuit	eitjes van vis	koiaət
malt	mout, koffievervanger	malt
mastel	hardgebakken masteluinbroodje	mastéllə
meegt	lievelingskost	meecht
merriepis	zure drank	mérrəzieək
monkende aardappelen	maaltijd van enkel aardappelen	moenkəgə pattattən
opgestropt	bevangen door zware maaltijd	opgəstrept
opgetrommeld	dik gegeten	opgətroeməlt
overboeft	te veel gegeten	oovərboeft
overdaan	te veel gegeten	oovərdoun

paardenoog	spiegelei	pjeirenoöäch
pap met onderpasters	pap met kruimels of mastellen	pap met ondærpastærs
pelleke	geglazuurd gebak (tom pouce)	pellækån
pellekespap	havermoutpap	pellækæspap
pellepatat	aardappel in de schil	pellæpættat
piksaucijs	cervelaatworst	piksassis
pille	klontje suiker	pillæ
pistolet	broodje	pistollee
profiteren	mee-eten	proffænteerån
ratten	eten	rattån
razige honger	zeer hongerig	rouzægån oengår
roden ent	soort worst	roeån ent
saucijs, saucisse	worst	sassis
schelft, zijn – val in	zijn maag keert	zænnæ skelft vald in
sjoeke	éclair	sjoekån
slap	twee maal afgeroomde melk	slap
sloeberen	morsig eten, slurpen	sloebærån
smakken	smakend eten	smækkån
smuisteren	snoepen	smojstærån
stampot	gestampte aardappelen	stoemp
stokvis	gedroogde kabeljauw	stokvis
toeter	ijshoorntje	toetår
trot	appelmoes	trot
vengelen	afknagen, peuzelen	vængælån
vervangen	dik gegeten	værvångån
voos	droog, smakeloos	voeås
zaan	room	zèèn
zocht	gaar	zocht
zoetemelksaus	melksaus	zietæmelksaas
zoetigheid	gebak, koekjes, chocolade	zoetægét
zoaien	koken, zieden	zøjån

SNOEP

azoeë	zwanger	azoeë
babelutte	langwerpige harde snoep	babbælut
belga	drop in vijf Frankstukformaat	belga
bol	bonbon, spek	bol
bollen van boma	suikersnoep gekocht van een Afrikaan	bollæ van bomma
brokkeling	verkrumelde stukjes koek	brokkæling
brokkelpak	pakje gebroken koeken	brokkælpak
gebros	verkrumelde stukjes koek	gæbros
hoestbol	hoestbonbon	oestbol
ijsje	ijsje in een potje	pottæke kaat
jujube	drop	zizjipkån
karamel	snoepje	kèrræmellæ

kerrebitje	snoep op eetbaar papier gebakken	kérrebittəns
kindjessuiker	doopsuiker	kinnəkəs-souəkər
kletskop	gekaramelliseerd koekje	klétskop
koude lekkernij	ijsje	kaat
lekstok	lolly	lékstok
meisjesvlees	zachte wit-roze spekken	maskesvliejəs
mok	rechthoekig soort babelutte	mok
muntbollen	muntbollen	moenjbollən
negerzoenen	spekken	neegərinnəntétən
neusjes	cuberdon	neeskəs
niknakje	letterkoekje	niknakskā
noga	noga	noega
pikbollekes	droppareltjes in blikken klikdoosje	pikbolləkəs
potteweske	rond koekje met verharde suiker	pottəwéskən
rotte patat	sneeuwbal	rottə pattat
schuimpje	schuimje in lievevrouwvorm	lievəvraakən
sjiek	kauwgom	sjik
smoelentrekker	zure snoep	smoeləntrekkər
smokkelen	snoepen	smokkələn
smosteren	snoepen	smojstərən
stamper	bolvormige lolly aan een stokje	stampər
strontekes	chocoladekorrels, hagelslag	strontəkəs
zure hosties	zure snoep	zier ostəs
zuurtjes	zuurtjes	zierkəs
zwarte rek	uitrekbare zwarte drop	zwéttə rék

DRINKEN

beest, de – uithangen	zwaar doorzakken	də biejest ouətangən
bestoven	halfdronken	bəstoovən
binnen kappen	veel drinken	binnə kappən
buizen	zuipen	bouəzən
champagne	schuimwijn	sjampietər
drevel, op – zijn	op stap	op dreffəl zén
dril, op – zijn	op zwier	dril
gang, aan de – zijn	op zwier	on də gank
geladen zijn, goed --	dronken zijn	goe gəlouən
korte drank	sterke drank	kettən drank
kot houden	fuiwen	kot aagən
kot, 't laatste -	laatste van het drankgezelschap	t lestə kot
lampetten	drinken	lampettən
lap, een – op geven	trakteren	'n lap op geevən
lappen, op zijn – zijn	op zwier zijn	op zæn lappən zein
mater	dronken	maatər
mazout	bier met cola	mazzoet
molen, stuk in zijn -	dronken	stik in zeinə meelən
peer, een – op	dronken	'n pèer op

schok, op -	op zwier	op skok
snaar, goed -	dronken	goe snour
snok, op – gaan	uitgaan	op snok goun
stayer	dronken	staaiaer
stijfzat	dronken	stoiæfzat
strontzat	stomdronken	strontzat
stuk in zijn molen, gilet, frak, ...	dronken	æ stik in zænnæ meelæn, zijlee, frak, ...
toeter	dronken	toetær
toeteren	drinken	toetærn
trok, op -	op zwier	op trok
trot, op – zijn	op stap zijn	op trot zein
wallebakken	op zwier gaan	wallæbakkæn
weer, in zijn – zijn	zich amuseren	in zei weer zein
zabberen	morsig drinken; stofregenen	zébbæræn
zattebezze	zatlap	zattæbezzæ
zatterik	dronkaard	zattærik
zoeberen	drinken	zjoebæræn

WAT HET LICHAAM VERLAAT

beurs, op de – gaan spelen	gaan plassen	op dæ bezzæ speelæn
bezeiken	bepissen	beziejækæn
chasse	waterreservoir wc	sjas
drets	ongebonden uitwerpselen	drætsj
duim, in zijn – gekapt	in stilte een wind gelaten	in zænnæn douæm gækapt
gardevil	dikke keutel	gardevil
huisje	toilet	osjkæn
kabinet	wc	kabbænet
kakkedoris	keutel	kakkædoris
kraaien	geluidjes bij moeilijke stoelgang	krouæn
krochen	geluidjes bij moeilijke stoelgang	krochæn
pissoir	pisbak	pissoiaen
pladijs	hoop drek	pladatsch
platte dras	ongebonden uitwerpselen	plattæn drétsj
platte metten	ongebonden uitwerpselen	plattæ mettæn
prot	scheet	prot
snot	neusvocht	snot
snottebelle	uit de neus hangend snot	snottæbellæ
spuwen	overgeven	spaagen
stijve pint, een – drinken	flink drinken	'n stoiævæ pint drinkæn
vertrek	wc	værtrek
zeik	mierenzuur	zeik
zeik	urine	ziejæk
zeiken	plassen	ziejækæn

GEZONDHEID, ZIEKTE, GENEESKUNDE

aangeladen tong	beslagen tong	ougəlouən tong
aardig	onpasselijk	ourdəch
afgang	diarree	afgank
afgedjakkerd	uitgeput	avgedjækkərt
afsteken	ziek te bed liggen	afsteekən
afte	mondzweertje	aft
alles uitgepakt	baarmoederverwijdering	alləs ouətgəpakt
alzo zijn	zwanger	azoeə
arret	stop, constipatie	arret
bassen	zwaar hoesten	bassən
bast, de - af	huid geschamd	dən bast af
bazaar, ze zit met hare -	ze menstrueert	zə zit me ellən baazaar
beestje	jicht	bistjən
betrappen	ziekte opdoen	bətroupən
blein	blaar	blein
brand	ontsteking (bv. In de mond)	brant
brannig	spijsverteringsprobleem	brannəch
buiten de jaren	vrouw in menopauze	bouətən
center, van zijn – draaien	bezwijmen	va zənnə səntər drouən
dempig	opgeblazen	dəmpəch
dentiste	tandarts, dentist	tantist
doktoorderij	geneeskunde	doktoordəroia
door zitten	depressief zijn	dee zittən
draailings	draaijerig	drouəlings
drol	epidemie (vooral van buikloop)	drol
fijt	vingerontsteking	voiat
flebitis	aderontsteking	flibit
flerecijn	reuma	flissoiən
fort, in zijn volle -	in volle sterkte	in zənnə vollə four
gabbe	gapende wonde	gabbə
gasthuis	tehuis voor oudjes	gastouəs
gebbelen	braken	gəbbələn
geitendokter	kwakzalver	goiatəndoktoor
geraaktheid	beroerte	gəroktét
godshuis	rusthuis voor arme oudjes	gotsouəs
haak, niet in zijn – zijn	ziek	ni in zənnən ouk zein
halen	verlossen, op de wereld zetten	oulən
hard van afgang	geconstipeerd, ook gierig	ét van afgank
hart, het – af	buiten adem	't ét af
iets gekregen hebben	beroerte krijgen	iet gəkreegən
iggeren	rillen	iggərən
involgen	gezondheid verzorgen	involgən
ischias	heupjicht	siattik, sjaatəkaa
jeuk	jeuken	iejəkən
jeukt, het	het jeukt	't ikt
kinesisterij	kinesithérapie	kinnəzistəroia
kinkhoest	kinkhoest	koiəkoest

klem	tetanus, stijfkramp	klem
klodden	maandstonden	kloddæn
koorts	koorts	ketsæn
kop, in de – steken	depressief zijn	in dæ kop steekæn
krasselen	sukkelen met de gezondheid	krassælæn
krop	strottenhoofdontsteking	kroep
kussentjes	wallen on der ogen	kissækæs
kwaker	schildkliergezwel	kwaakær
kweddelen	maandstonden	kwéddælæn
leng	snijwonde	léng
link	snede, litteken	link
lodderoog	lui oog	loddæroeäch
matière	etter	matteeræ
mol	bof, dikoor, oorlap	mol
mottig	onpasselijk	mottäch
muilplaag	Witte vlekjes in de mond	mouælplouch
nottenflericijn	gewrichtsreuma	nottæflissoiæn
op	versleten	op
oproeien	oprispen	oproejæn
opspelen van de maag	maaglast	mæn mouch speld op
oude man	progeria (snel oud worden)	aa man
oudpekeshuis	bejaardentehuis	aatpeekæsouæs
overleerd	vorm van zinsverbijstering	ooværliejært
padderaf	bekaf	paddæraf
patersknie	ontstoken knieslijmbeurs	pautersknienæn
pillendraaier	apotheker	pillændrøær
plat afgaan	diarree	plat afgoun
pleuris	borstvliesontsteking	fleeris
positie, in – zijn	zwanger	in poziesæ
puut in de keel	schor	pouæt in de kèèl
rap	wondkorst	rap
regels	maandstonden	reegæls
rinnen	stollen van bloed	ronnæn
rootje, van zijn -	dement	va zé rojtæn
scherrebek	ontsteking van de mondhoeken	skérræbek
seskes	stuipen	séskæs
singeling	tinteling	singælink
slaptitude	slapte	slaptitiet
spruw	mondkwaal	sproiæ
stekken, van zijn – draaien	in zwijm vallen	va zæn stékken drouæn
steksel (van aangestoken)	lichte variant van een ziekte	steksæl
stijloog	zweertje op het ooglid	stoiæloeäch
stokje, van zijn – draaien	bezwijmen	va zé stékskæn drouæn
stranne	inzinking, ziekte	strannæ
suppositoire	zetspil (suppositoire)	sippoozitwoiær
sus, van zijn – draaien	bezwijmen	va zænæ sis drouæn
ten einde adem	buiten adem	tennæn, tennen ausem
uitleven	aan tbc lijden	ouætlièèvæn
valling	verkoudheid	vallink

vas af, 't -	nekspier gescheurd	t fas af
verdoover	anesthesist	verdoover
verlaten, zich ziek -	ziekte veinzen	é verlojt em ziek
verlies aan iemand hebben	achteruitgang vaststellen	verlies on iemand emmæn
verraad	huiduitslag	værou
verschot	lage rugpijn	værskot
versnoft	verstopte neus	værsoft
visiteren	doktersonderzoek	viseinteeræn
vitessepil	pepmiddel, doping	vittéspillækæn
wieër	eelt	wiejær
wit, het – in de mond	spruw	t wit
wrat	wrat	wét
wuffel	huidblaasje	wéffæl
zilt	huidziekte	zilt
zoi	maagzuur	zøj
zothuis	gesticht voor geesteszieken	zothuis
zweetpateekes	zweetvoeten	zwiejæt pateekæs
zwerage	zweren	zwèèr zzzjæ

GEVOELENS

LIEFDE EN WAT ERBIJ KOMT KIJKEN

aanhouden	overspel plegen	oun aagæn
afkomen	seksueel bedrijvig worden	avkommæn
betopt	ongewenst in verwachting	betoept
bieken	troetelnaam	biekæn
dolleke	troetelnaam	dollekæn
fikfakken	stoeien	fikfakkæn
flossen	vleien	flossæn
kastje, in 't – hangen	gemeentelijke trouwaankondiging	in t kaskæn angæn
moetens, 't is van -	moeten trouwen	tes va moettæns
op een ander gaan	vreemdgaan	op æn anær goun
opgestoken met	ervanonder met	opgæstookæn
ossenboek	vrijgezellenlijst	ossænboek
overpampelen	overdreven knuffelen	ooværpampælæn
positie, in -	zwanger	in pozziesse
scharrel	losse liefdesrelatie	skeir
schijten, te – dragen	verwennen	tæ skoiætæn drougæn
sis, mijne -	minzame aanspreekvorm	mænnæ sis
sparen	in blijde verwachting zijn	spouræn
vent	vrijer	vanjt
verpast zijn	al een lief hebben	værpast zein
vogelschijt	pasgetrouwde die er bleek uitziet	voogælskoiæt
vol	zwanger	vol
Zitten, ze heeft het -	Ze is zwanger	zèègæt zittæn

hoek van de tafel, ze is tegen een hoek van de tafel gelopen	ze is zwanger	zèèt teegən nən oek van 't toufəl geloeəpən
--	---------------	---

MINNESPEL

beffen	minetten
boezem	loezen, lokkedijzen, memmen, tetten, vavvee
geil	zijne mol wroet; ze is voor 't leven; een hete teef
homo	averechtse, jeanet, verkeerde
impotent	zijn beestje is dood, hij krijgt hem niet meer omhoog
masturberen	aan zijn zeel trekken, aftrekken, snokken, uit de vuist, vingeren
neuken	borstelen, dekken, het doen, jassen, joeplaboem doen, ketten, op zitten, poepen, protten, van zijn gat geven, vogelen, vozen, wippen, zijn mes wetten, zjang geven
ochtenderectie	't heeft binnen gevoren
penis	charlewieter, flosj, fluit, flieter, kalle, loe, loeter, pieë, pizzeloe, pizzeloeter, pizzewie, pizzewieter, tisj, wannes, wieter, zot. Soms met een voornaam; voorbeeld: mijne Gustaaf
mannelijk geslachtsdeel	ballen, bezze, kloten, partie, spel, zak
vrouwelijk geslachtsdeel	doos, ekster, flamoës, foef, kit, klit, mijol, mossel, muis, pruim, prut, scheur, spleet

VERWANTSCHAP

gedraaid en gesponnen	fel gelijkend	gedrouæt en gesponnən
gerechtswijs	verwantschap tussen kozijns	geréchswèès
gescheten	gelijkend	gəskeetən
gescheten en gespagen	gedraaid en gesponnen	gəskeetən en gəspaagən
kozijn	neef	kozzən
krabbeling uit de moelle	nakomertje	krabbəlīnk ouæt də moeijlə
kweek	kroost	kweek
ma mère	mijn moeder	ons mammeer
ma tante	mijn tante	mattant
meeke, mijn	moeder, mijn	mé meekən
meetje	oma	metjn
moeder	moeder	moijjər
naar familie	dichte familie	nour famillə
pa	vader	patj
parten	erven	poutən
peren	vader	peerən
trekken op	gelijken	trekkən op
uitgemalen zijn	de kinderen zijn het huis uit	ouætgəmolən
vader	vader	vouər

GELOOF, BIJGELOOF

afgestelde heiligdag	afgeschafte heiligdag	avgæsteldən oiælehtach
catechismus	lering	kattékismis
kruislieveheer	crucifix	krouæs-lievæniejær
lezen	bidden	leezən
ma mère	moeder-overste	mammèèr
ma soeur	non	masseer
ossenbak	gestoelte in hoogkoor	ossənbak
pater patat	bedelpater	poutær pattat
portiunkulen	portiuncula-aflaat doen	porsjoenkələn
suisse	kerkbaljuw	zwis
vaderons	onzevader	vedrons

SLAPEN, MOE ZIJN, RUSTEN

afkappen, zich	dutje doen	avkappən
dom	suf	dom
fluwijn	kussensloop	flawwoiən
gestropt	afgemat	gestrept
ippeling	hoofdkussen	ippəlīnk
kazemat	slaapplaats	kazzəmat
keef	bed	keef
klotdood	uitgeput na zware inspanning	klottoeət
koets	bed	koetsj
miegte	moeheid	miechtə
nest	bed	nest
oogje, een – pletteren	dutje doen	'n oeəchskə pléttərən
tram, in zijn – kruipen	gaan slapen	in zænnən tram krouəpən
verkocht	ingeslapen	verkocht
zuilen	dutten	zouələn

STERVEN

amoel	dood, vergaan	amoejl
gezet, ver – zijn	bijna dood	veir gæzet
kalle	dood	kallə
krekel, zijn – laten	sterven	zænnə krèèkəl loutən
lepel, zijn – afleggen	sterven	zænnə lèèpær afleggən
lichter	lijkkist	lichtər
mankeren, komen te -	sterven	kommən te mankeerən
oude top scheren, geen -	vroeg sterven	giejənən aan top skèèrən
pakje, zijn – maken	sterven	zé pakskə moukən
rip	requiescat in pace	rist in 't pittəkən
slecht liggen	stervend	slégt liggən
te kort doen, zich -	zelfmoord plegen	tə ket doen

verdoen, zich -	zelfmoord plegen	vædoen
zuil	grafzerk	zouæl

SPORT EN SPEL

ALGEMEEN

afdrogen	verslaan	avdroeægān
anker en zon	kansspel	ankær en zonnæ
bakschieten	stuiver naar gat in houten bak schieten	baksckietān
bieke	beste voorwerp waarmee men speelt	biekān
bok	niets overgehouden bij spel	bok
egschieten	stuivers naar de eg schieten	egdækā skietān
gerrebollen	bollen door een opening (gerre) proberen te rollen	gèrræbollān
herdoen !	doe het opnieuw	erdoensj
meetschieten	stuiver naar een meet schieten	mettæ skietān
opgaan	beginnen	opgoun
Remettre	herdoen (in het spel)	érræmet
voor goed	met inzet	vergoet
voor kwaad	zonder inzet	verkwout
zjou	aan de winnende hand	zjou

SPEELGOED, KINDERSPELEN EN KERMIS

afrijzer	glijbaan	avroiæzær
barejagen	achtervolginspel	baarejougān
bijs	schommel	biezæboiæs
bijzen	schommelen	boiæzān
bikkelen	gooispeel met 5 bikkels	bikkælān
bokske springen	haasje-over	bokskæ springān
dop	draaitol	dop
doppen	met de draaitol doen spelen	doppān
een twee drie paardeke	uitroep bij verstoppertje spelen	ieān twieæ droiæ pjeirækān
flokbus	proppenschieter	flokbis
foefke schieten	stopseltje schieten	foefkæ skietān
kalleke	hinkelblokje	kallækān
katje aaneen	groepsspel	kéttān onieān
katje achtereen	groepsspel	kéttān achtærieān
katje gebrekkelijk	groepsspel	kéttān gæbrekkælék
katje hoog	groepsspel	kéttān oeæch

katje jagen	achtervolgningsspel	kéttə jougən
katje verlos	groepsspel	kéttə verlos
kletsen	met zweep tol draaiend houden	klétsjdoppən
knippen	knikkeren	knippən
loeke stoppen	verstoppertje spelen	loekə stoppən
mik	katapult	mik
paardeke springen	haasje-over	pjeirəkə springən
paardenmolen	carrousel	pjeirəmeelen, meeləkən
perkhinkelen	hinkelspel	pėrkinkələn
putteke bollen	met bal naar putje gooien	pittəkən bollən
rammelaar	rammelaar	rammälèèr
repen	hoepelen	rieəpən
rupsmolen	rupsmolen	rips
scherrebekken	meisjesspel	skérrəbėkkən
schietkot	schietkraam	skietkot
spartelaar	speelgoed	spéttälèèr
touwtje springen	meisjesspel	koeərəkə springən
waaier	vlieger	wouər
zakdoekje leggen	kinderspel	neesdoekska leggən
zwiermolen	draaimolen met gondels	zwierəkəsmeelən

KNIKKERSPEL

bosje	cirkel waar knikers in liggen	boskən
bosje schieten	naar een bos knikers schieten	boskə skietən
citroenkalle	marbel uit een limonadefles	sitroenkallə
getikt	gemaakt	tékkəs
grijpen	afstand tussen knikers meten	greipən
grijpens	term uit het knikerspel	greipəs
kal	grote marbel	kallə
koud	als schietknikker in bosje stilvalt	kaat
putje schieten	knikker naar een putje mikken	pittəkə skietən
putje stuiken	knikers in putje doen belanden	pittekə stouəkən
scheten leggen	knikers verderop schieten	skeetə leggən
slak	knikker met slangmotief	slék
slangske schieten	schietend een ondiep gegraven slangvormig parcours volgen	slangskə skietən
volbe	verboden te	volbə
volbe grijpen	verboden grijpend te meten	volbə greip
volbe kuisen	verboden knikkerveld te vegēn	volbə kosj
volbe rank	verboden van de schietlijn af te wijken	volbə rəng
volbe stamp	verboden de hand te bewegen bij het loslaten van de knikker	volbə stoemp

KAARTSPEL

aflangen	de kaarten herschikken, schudden	aflangən
afzitter	vijfde speler	afzittər
blikken	de troefkaart tonen	blikkən
bloot	enige kaart in bepaalde kleur	bloeət
dame	vrouw	dam
geven	de kaarten delen	geevən
harten	kaartkleur	éttərən
hartenjagen	op hartenkaarten jagen	éttərəjougən
jagen	op troefkaarten jagen	jougən
kantkaarter	slechte kaarter	kantkoutər
kappen	kaarten schudden	kappən
klaveren	kaartkleur	klouvərən
kleurenwhist	soort kaartspel	kleerəwies
koeken	kaartkleur ruiten	koekərən
mariage	troef heer en dame	marrijaazj
meegaan	meedoen met bieden	meegoun
not	bloot	not
pandoeren	soort kaartspel	pandoerən
pieës	troef heer en dame (mariage)	piejəs
roepen	bieden	roepən
schoppen	kaartkleur schoppen	skippərən
steken	de kaarten vóór het delen stiekem ordenen	steekən
tonen	roemen (serie kaarten tonen)	toeənən
toon	roem	toeən
troef	troef	taroef
troel	3 azen bij het wiezen	troeijl
tweeënvijftigen	patience	twieənvéftəgən
uitkomen	beginnen	ouətkommen
vertijen	niet de vereiste kleur volgen	vertoiən
whisten	whist spelen	wiezen
zot	boer	zot
zwartepieten	kaartspel	zwéttəpieən

BOOGSCHIETEN OP LIGGENDE WIP

bosman	schutter die niets schoot	bosman
binnenhoek	vogel naast hoekvogel	binnənoek
bout	pijldop	baat
buis	pijlschacht	bouəs
hoek	hoekvogel	oek
hoge, de	hoogvogel, oppergaai	’n oeəgən
inleg	plaats op de pees waarin pijl past	inleg
kadoebel	cas-double, twee vogels gelijk	kadoebəl
kal	lagere zijvogel	kallə

keef	kooi rond de wip	keef
kleintje	gewoon vogeltje	kléntjən
klikmeet	meet die vastklikt op de pees	klikmieət
lat	lat met 8 à 12 vogels naast elkaar	lat
loper	steun waarop pijl bij trekken rust	loeəpər
meet	pijlnok (onderste van pijl)	miejət
moijər	hoofdstang van de schietvork	moijər
panache	erevogel	panasj
pees	snoer	pees
pezenvet	wax	peezəvajt
pin	staaf waarop men de vogel pint	pinne
schietlap	armschermer	skietlap
spil	pin	spillə
stek	pin	sték
tint	pin	tint
vast in boog staan	geconcentreerd schieten	vast in boog
veer	veer die op de buis gelijmd is	vèèr
vogel	blokje met pluimpjes	voogəl
wijsveer	veer die aanwijst hoe de pijl op de pees geplaatst wordt	woiəs-vèèr
zij	hoogste zijvogel	zoia

VOETBAL

arbiter	scheidsrechter	albittər
back	achterspeler in 2-3-5-systeem	bak
bruut	wilde speler	broejt
buiten	bal is buiten speelveld	bouətən
centerhalf	centrale verdediger, stopper	sænteralf
centervoor	midvoor	sæntərvee
corner	hoekschop	korner
délégué	afgevaardigde	delləgee
drawn	gelijkspel	drouw
dribbelen	dribbelen	dribbələn
extreem links of rechts	vleugelspeler in 2-3-5-systeem	ekstrèèm links of réchts
foul	overtreding	foejl
geven	trappen (vrijschop, strafschop)	geevən
halfback	middenvelder in 2-3-5-systeem	alfbak
inside	voorspeler naast midvoor in 2-3-5-systeem	insaait
kas	doelpunt	kas
keepen	het doel verdedigen	kiepərən
koppen	bal met het hoofd spelen	koppən
lijnrechter	lijnrechter	linnəkəsman
offside	buitenspel	ofsoiət
op lopen	als veldspeler meespelen	op loeəpən
penalty	strafschop	pellantie
shotten	voetballen	sjottən

throw in	ingooi	trouwin
vliegende keeper	doelman en veldspeler samen	vliegəndə kiepər
vrije trap	vrijschop	vroiən trap

KAATSSPEL

achterman	laatste (vijfde) speler	achtərman
balleken-op	opslaan en keren van de bal bij wijze van opwarming	balləkən op
binnen	opslagbal niet over de middellijn	binnən
buiten	bal naast het speelveld	bouətən
doorgeslagen	kwetsuur aan de hand	deegəslougən
grote keer	voorlaatste (vierde) speler	groeətə kieər
kaats	teken voor plaats waar bal valt	kotsj
kaatsenlegger	persoon die tekens plaatst	kotsjəleggər
kappen	bal kort terugkaatsen	kappen
keren	terugkaatsen	kieərən
kleine keer	derde speler	kleinə kieər
korte rooiman	een van de 2 uitmannen	kettən roeəman
korte uit	een van de 2 uitmannen	kettən ouəet
lange rooiman	een van de 2 uitmannen	langən roeəman
lange uit	een van de 2 uitmannen	langən ouəet
mauvais	strafpunt	movèès, vèès
onderarms	keren met arm naar beneden	ondərérms
opslag	opslaan van de bal	slach
over	opslagbal over het veld	oovər
quinze	strafpunt (bal raakt lichaam)	kains
rooilijn	deellijn van het kaatsveld	roeən
rooimannen	spelers aan de deellijn, uitman	roeəman
scheppen	de bal scheppend terugslaan	skeppən
slag	opslag	slach
snikker	een soort effect bij opslag	snikkər
steker	lage opslagbal	steekər
streper	korte opslag tot net over rooilijn	strieəpər
talon	versterking handschoen	tallong
tamis	aanloopzone bij opslag	tammie
uit	rooilijn	ouəet
uitman	speler aan de rooilijn	ouətman